

Com és que els salms (els salms penitencials) que hui he llegit han sigut un aliment per a mi & no precisament el N.T.? És que és massa seriós per a mi?

l'innocent ha de parlar d'una manera diferent al culpable, & proposar unes altres exigències. En David no pot semblar que: «Sigueu perfectes» signifiqui que hom haja de sacrificar la seua vida & no prometre's una felicitat eterna. I l'acceptació d'aquesta doctrina exigeix —em sembla— que es digue: «És veritat que aquesta vida amb tots els seus plaers & dolors no és res! No pot estar ahí per a això! Ha de ser alguna cosa molt més absoluta. Ha de tendir a l'absolut. I l'única cosa absoluta és defensar victoriosament la vida lluitant com un brau soldat per ella fins a la mort. Tota la resta és vacil·lació, covardia, comoditat, misèria». Açò naturalment no és cristianisme, atès que ací no es tracta per ex. de vida eterna ni de pena eterna. Comprendria també, però, que hom digués: Entesa eternament la felicitat solament pot assolir-se de tal manera; & no es pot assolir entretenint-se ací amb felicitats mínimes de tota mena. Però ací continuem encara sense parlar d'una condemna eterna.

*Eixa aspiració vers l'absolut, que fa que sembla massa mesquina tota felicitat terrenal, que dirigeix la seua mirada cap amunt & no precisament vers les coses, em sembla quelcom magnífic, excels, però jo mateix dirigisc la meua mirada vers les coses terrenals; si no és que em «visite Déu» & em sobrevingue aquell estat en què això no sigue possible. Crec que he fer tal & tal cosa, & no fer tal & tal cosa; & açò puc fer-ho en aquella il·luminació més feble de dalt; açò no és **aquell estat**. Per què he de cremar hui els meus escrits?! Ni ho pense! — Però sí pense en això quan l'obscuritat baixa a mi & m'amenança amb quedar-se. Aleshores és com si tingués la mà sobre un objecte & aquest es posés calent & jo tingués que triar entre deixar-lo & cremar-me. En aquesta situació sembla que són necessàries les paraules dels salms penitencials.*

(l'autèntica fe cristiana —no la fe— no l'entenc encara en absolut.)

[Ludwig Wittgenstein](#), «Movimientos del pensar», Diarios 1930-1932, Pre-Textos, Paterna, 2004.

*Wittgenstein empra signe '&' per a representar la conjunció copulativa. Els subratllats són de l'autor. Qüestions tècniques del sistema de publicació m'obliguen a reemplaçar el doble subratllat de l'autor per negreta+subratllat. La precària traducció és d'un servidor ([+ materials](#)).